

Sygn. akt XXV C 3830/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Paweł Duda

Protokolant: sekretarz sądowy Patryk Kaniecki

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **A. M.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo;

II. zasądza tytułem zwrotu kosztów postępowania od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz A. M. kwotę 10.817 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych), wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt XXV C 3830/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 lutego 2023 r.

(...) Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pozwem z dnia 29 października 2020 r. wniosła o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci postanowienia wydanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. akt Km (...), co do wszystkich indywidualnych postępowań objętych wykazem, który stanowi integralną część postanowienia.

W uzasadnieniu pozwu powodowa spółka wskazała, że zajmowała się m.in. obrotem wierzytelnościami zakupionymi na rynku wtórnym. Były to wierzytelności o niewielkiej kwocie (przeciętnie nieco ponad 100 zł wraz z odsetkami), nabyte od jednostek zarządzających transportem publicznym, które dotyczyły opłat podstawowych i dodatkowych (tzw. mandatów wynikających z ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe), w związku z jazdą bez ważnego biletu lub bez uprawnień do przejazdu ulgowego. Z uwagi na niewielkie kwoty przypadające od poszczególnych dłużników spółka zawarła z Komornikiem Sądowym A. M. porozumienie o bezkosztowym prowadzeniu postępowań egzekucyjnych, zgodnie z którym należności przypadające na rzecz komornika, w tym opłaty egzekucyjne, miały być pokrywane wyłącznie ze środków ściągniętych od dłużników. Wbrew porozumieniu pozwana w dniu 17 października 2019 r. doręczyła spółce 2.406 orzeczeń indywidualnych w przedmiocie umorzenia postępowań z powodu bezskuteczności egzekucji lub braku zdolności sądowej, w których

obciążyła spółkę opłatami w wysokości nie mniejszej niż 150 zł. Zdaniem powoda, komornik, posiadając prawidłowe dane dłużników i wiarygodne informacje na temat ich rzeczywistej sytuacji majątkowej, zaniechała swoich obowiązków w postaci wydania postanowień o umorzeniu egzekucji

z powodu jej bezskuteczności lub niemożności prowadzenia, lecz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przedłużała celowo postępowania egzekucyjne, aby obciążyć spółkę kosztami. Postępowania wszczęte w 2018 r. mogły zostać umorzone przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych, jeżeli okoliczności stanowiące podstawę umorzenia zaistniały przed dniem wejścia w życie a komornik nie dokonał żadnych istotnych czynności zmierzających do wyegzekwowania powierzonych wierzytelności. W tej sytuacji przepis art. 29 ust. 4 w zw. z art. 52 ust. 2 w/w ustawy nie powinien mieć zastosowania. Pozwana miała kilka miesięcy na opracowanie orzeczeń w konkretnych sprawach, natomiast wierzycielowi pozostawiła 7 dni na możliwość ich oceny i ewentualnego skorzystania ze środków zaskarżenia. W ten sposób pozwana pozbawiła powódzkę prawa do sądu bowiem ocena

i ewentualne zaskarżenie tysięcy spraw w przeciągu kilku dni okazało się niemożliwe. Sąd Rejonowy, do którego złożono skargę na czynności komornika, zażądał uiszczenia opłaty

w łącznej kwocie 236.700 zł, ale także wezwał do uzupełnienia braków formalnych skargi

w postaci złożenia 4.738 odpisów wraz z podaniem imion, nazwisk i adresów wszystkich dłużników. Ewentualny środek odwoławczy na odrzucenie skargi wymagałby uiszczenia opłaty w kwocie 746.400 zł, nie licząc złożenia kilku tysięcy odpisów skarg, w terminie 7 dni. Z tych przyczyn powodowa spółka zarzuciła nieważność postępowań w zaskarżonych sprawach na podstawie art. 13 § 2 w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c. Ponadto komornik przesłała postanowienia jedną przesyłką za pośrednictwem operatora prywatnego, wobec czego orzeczenia te nie zostały skutecznie doręczone. Komornik zaniechała również wysłuchania wierzyciela przed umorzeniem lub zawieszeniem postępowań, jak i nie wezwała dłużników do złożenia wykazów majątków, do czego była zobligowana z urzędu na mocy art. 801 k.p.c. Powodowa spółka zarzuciła również brak wyjaśnienia podstawy prawnej postanowień w części dotyczącej nałożenia opłaty wynikającej z art. 29 ust. 4 ustawy o kosztach komorniczych. Po wniesieniu skargi na czynności komornika, pozwana miała nadto nałożyć na wierzyciela wyższe koszty postępowań wbrew zakazowi reformationis in peius. Według powoda, postanowienie nie odpowiada jego istocie, gdyż sumaryczne wskazanie numerów spraw nie pozwoli wierzycielowi na wszczęcie kolejnych spraw przeciwko określonym dłużnikom (ich dane nie wynikają z treści postanowienia), zaś komornik nie była uprawniona przyjmować spraw z wyboru wierzyciela w 2018 r. W sytuacji natomiast, gdy w dacie złożenia wniosku

o wszczęcie postępowania egzekucyjnego dłużnik już nie żył, komornik była zobowiązana umorzyć postępowanie na podstawie art. 824 § 1 pkt 2 k.p.c., bez obciążania opłatą egzekucyjną wierzyciela. Strona powodowa zakwestionowała wysokość tytułu wykonawczego, tj. koszty ustalone w zaskarżonym postanowieniu, podnosząc, że opłaty egzekucyjne i koszty są nieadekwatne do charakteru roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym i nakładu pracy komornika oraz są zawyżone. Jako przykłady nieprawidłowości podano: 123 sprawy powielające się, 20 spraw, w których wierzyciel nie otrzymał numeru Km, a więc nie otrzymał postanowienia o umorzeniu, 18 spraw wyegzekwowanych w całości, 1 sprawa wyegzekwowana w całości dwa razy, 4 sprawy, które zostały wyegzekwowane, lecz wierzyciel nie otrzymał postanowienia o ustaleniu kosztów

i zakończeniu egzekucji, 2 sprawy w egzekucji komorniczej, częściowo wyegzekwowanych, 1 sprawa umorzona przez komornika, w której nie płacono zaliczki, 10 spraw, w których wierzyciel otrzymał postanowienie o umorzeniu postępowania z powodu śmierci dłużnika

(w każdej uiszczono zaliczkę), 1 sprawa umorzona w której wierzyciel zapłacił już zaliczkę; 12 spraw umorzono, choć były częściowe wpłaty; 2 sprawy, w których po umorzeniu

z powodu bezskuteczności i obciążenia kosztami spółka otrzymała wpłaty egzekucyjne;

1 sprawa, która została umorzona, choć była to druga sprawa tego samego dłużnika, który zmarł; 1 sprawa, w której dłużnik nie żyje, choć jako przyczynę umorzenia wskazano bezskuteczność egzekucji; 2 sprawy, w których komornik przelała na rzecz wierzyciela środki po wydaniu postanowienia o umorzeniu. Zastrzeżenia budzi zatem prawidłowość i rzetelność rozliczeń Komornika pomiędzy powodową spółką a dłużnikami oraz sposoby rozliczenia poszczególnych płatności. Jako podstawę powództwa spółka wskazała art. 840 § 1 k.p.c.

w zw. z art. 840² k.p.c., kwestionując istnienie obowiązku zapłaty kosztów egzekucyjnych w indywidualnych sprawach wymienionych w postanowieniu komornika.

Pozwana A. M. wniosła o odrzuceniu pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., a w przypadku nieuwzględnienia tego żądania – o oddalenie powództwa.

Pozwana podniosła w pierwszym rzędzie, że w niniejszej sprawie nie występuje droga sądowa, bowiem komornik ma status organu władzy publicznej, a opłata egzekucyjna stanowi należność budżetową o charakterze publicznoprawnym. Uzasadniając wniosek o odrzucenie pozwu pozwana wskazała że czynności egzekucyjne i ewentualne zaniechania komornika mogą być przedmiotem skargi na czynności komornika i ten środek był jedynym pozwalającym na ocenę prawidłowości postanowień wydanych przez pozwaną. Skargi na czynności komornika złożone przez powodową spółkę zostały odrzucone. W sprawie nie zachodzi również żadna z przesłanek określonych w art. 840 § 1 k.p.c. bowiem w ramach tego postępowania nie bada się zasadności obowiązku stwierdzonego tytułem, lecz jego wykonalność. Strona powodowa nie wykazała, by jakikolwiek przepis prawa materialnego doprowadził do wygaśnięcia obowiązku uiszczenia przez nią kosztów postępowania egzekucyjnego. Odnosząc się do zarzutów co do przebiegu postępowania egzekucyjnego, pozwana wyjaśniła, że czym innym jest zaliczka, a czym innym opłata egzekucyjna, z której komornik nie może zwolnić stron postępowania egzekucyjnego. Zaprzeczyła, by celowo przedłużała postępowania egzekucyjne lub wcześniej posiadała wiedzę umożliwiającą umorzenie postępowań. W okresie od sierpnia do grudnia 2018 r. powodowa spółka skierowała do pozwanej kilka tysięcy wniosków egzekucyjnych ((...)), wszystkie podjęte

w tych sprawach czynności wymagały czasu. W każdej z tych spraw wysłano do dłużników wezwanie do złożenia wykazu majątku (art. 801 k.p.c.), dokonano zapytań w systemie (...), w każdej ustalany był adres dłużnika za pośrednictwem Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, dokonano zajęcia wierzytelności w Urzędzie Skarbowym. Sama spółka we wnioskach egzekucyjnych wносиła również o ustalenie adresów dłużników.

O zgonie dłużnika komornik uzyskiwała wiedzę dopiero wskutek zapytań do Centrum Personalizacji Dokumentów. Postanowienie, o którego pozbawienia wykonalności powód wnosi, nie obejmuje postępowań umorzonych z uwagi na śmierć dłużników. Na skutek próby wierzyciela po wejściu w życie nowelizacji przepisów, pozwana dopiero od lipca 2019 r. zaczęła wydawać postanowienia o umorzeniu egzekucji oraz zaproponowała ratalną spłatę opłat egzekucyjnych po 150 zł od sprawy. Postanowienia zostały doręczone jedną przesyłką z uwagi na zasady ekonomiki procesowej. Skoro jednak powódka nie przeczy, że przesyłka została jej doręczona, to brak jest podstaw by czynić z tego tytułu zarzuty. Wysłuchanie wierzyciela w trybie art. 827 k.p.c. nie ma charakteru obligatoryjnego.

W postanowieniach wskazana została podstawa naliczenia opłat, tj. art. 29 § 4 w zw. z art. 52 § 2 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych. Pozwana wyjaśniła, że wydała zarządzenie z dnia 2 listopada 2019 r. o połączeniu postępowań do wspólnego rozpoznania

i rozstrzygnięcia, w zakresie ustalonych w każdym z nich kosztów postępowań obciążających spółkę, i o prowadzeniu ich w tym zakresie pod sygn. Km (...). Następnie, po zerwaniu „dżentelmeńskiego porozumienia”, postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r. o sygn.

Km (...) dokonała częściowego uchylecia postanowień wydanych wcześniej, orzekając

o prawidłowej wysokości kosztów, obciążając nimi wierzyciela na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. W ocenie pozwanej, instytucja reformationis in peius nie ma tutaj zastosowania. Powyższe kwestie były przedmiotem rozpoznania przez sąd w trybie art. 759 k.p.c., który nie wydał pozwanej żadnych zarządzeń w tym zakresie i umorzył postępowanie. Opłata ustalona na podstawie art. 29 § 4 ustawy o kosztach komorniczych nie jest opłatą stosunkową i nie podlega miarkowaniu. Kancelaria komornika został utworzona w dniu 18 czerwca 2018 r.

i nie mogła mieć stwierdzonej zaległości, która uniemożliwiłaby przyjmowanie spraw, a przeprowadzona kontrola sądowa, w tym finansowa, obejmująca okres od 18 czerwca 2018 r. do 15 czerwca 2020 r. zakończyła się oceną pozytywną.

Postanowieniem z dnia 26 maja 2022 r. Sąd oddalił wniosek pozwanej o odrzucenie pozwu. Postanowienie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się.

W piśmie procesowym z dnia 29 czerwca 2022 r. strona powodowa wyjaśniła, że

w niniejszej sprawie powództwo zostało oparte na obu przesłankach z art. 840 § 1 k.p.c. Według powoda, po powstaniu tytułów egzekucyjnych nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane,

tj. żadne spośród 2.406 orzeczeń nie zostało prawidłowo doręczone. Doręczenie przesyłki za pośrednictwem (...) nie wyczerpuje procedury doręczeniowej w toku sądowego postępowania egzekucyjnego. W związku z tym, należy stwierdzić nieważność postępowań egzekucyjnych. Skarga na czynności komornika nie została ostatecznie merytorycznie rozpatrzona, wobec czego w stosunku do postanowień

w indywidualnych sprawach nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej. Spółka zaprzeczyła, aby „dżentelmeńskie porozumienie” z wierzycielem dotyczyło wyłącznie konieczności uiszczenia zaliczki. Zdaniem spółki, umorzenie spraw z powodu bezskuteczności egzekucji było przedwczesne, zaś naliczone opłaty w kwocie po 150 zł bezpodstawne, zatem wierzytelności objęte tytułem wykonawczym nie istnieją w sensie prawnym.

W odpowiedzi pozwana w piśmie procesowym z 27 lipca 2022 r. podtrzymała dotychczasowe stanowisko procesowe w sprawie.

W piśmie procesowym z dnia 21 grudnia 2022 r. strona powodowa powołała dodatkową podstawę do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci przedmiotowego postanowienia komornika sądowego z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. akt Km (...) – brak możliwości egzekucji z powodu przedawnienia opłat co do wszystkich indywidualnych postępowań objętych wykazem, który stanowi integralną część postanowienia. W uzasadnieniu wskazano, że rzekoma wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem wykonawczym przedawniła się, w części stanowiącej prowilę komornika, określoną w art. 150 ustawy o komornikach sądowych z upływem 19 grudnia 2022 r., gdyż spółka otrzymała przedmiotowy tytuł 12 grudnia 2019 r.

Strona pozwana na terminie rozprawy z dnia 11 stycznia 2023 r. podniosła, że w sprawie nie można mówić o przedawnieniu, w związku z udzieleniem zabezpieczenia w sprawie sygn. akt I Co 115/20, bowiem w związku z udzieleniem zabezpieczenia nie było możliwości prowadzenia egzekucji i ściągania kwot objętych tytułem egzekucyjnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Głównym przedmiotem działalności spółki (...)

i (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. jest sprzedaż hurtowa żywności. (informacja z KRS – k. 15-15v). Ponadto spółka zajmowała się obrotem wierzytelnościami, które nabywała od gminnych jednostek komunalnych zarządzających transportem publicznym, Kolei (...) i (...), z tytułu opłat podstawowych oraz dodatkowych w związku z jazdą bez ważnego biletu lub bez uprawnień do przejazdu ulgowego (fakty ustalone na podstawie art. 230 k.p.c. – podane przez stronę powodową w pozwie, niezakwestionowane przez stronę pozwaną).

Od 1 sierpnia 2018 r. spółka (...) składała, na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych, do Komornika Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia A. P. (noszącą aktualnie nazwisko P.-M.), wnioski egzekucyjne wraz z oryginałami tytułów wykonawczych. W okresie od 1 sierpnia 2018 r. do grudnia 2018 r. spółka skierowała do komornika 3.319 wniosków egzekucyjnych, dotyczących wierzytelności z tytułu opłat podstawowych oraz dodatkowych w związku z jazdą bez ważnego biletu lub bez uprawnień do przejazdu ulgowego, na niewielkie kwoty przekraczające nieznacznie 100 zł. We wnioskach spółka wносиła m.in. o ustalenie danych adresowych dłużników oraz innych danych osobowych, które są celowe do przeprowadzenia egzekucji (fakty ustalone na podstawie art. 230 k.p.c. – podane przez stronę powodową w pozwie, niezakwestionowane przez stronę pozwaną, potwierdzone w następujących dokumentach: protokół zdawczo-odbiorczy z 01.08.2018 r. – k. 16, protokół zdawczo-odbiorczy z 23.08.2018 r. – k. 17-18, protokół zdawczo-odbiorczy z 17.09.2018 r. – k. 19-20, protokół zdawczo-odbiorczy z 24.10.2018 r. – k. 21-22v., protokół zdawczo-odbiorczy z 13.11.2018 r. – k. 23-23v., protokół zdawczo-odbiorczy z 20.12.2018 r. – k. 24-26v., przykładowe wnioski egzekucyjne – k. 214-228).

W dniu 21 czerwca 2018 r. Komornik Sądowy A. P. w drodze wiadomości e-mail skierowanej do M. W. (1), pracownika spółki (...), zwróciła się z pytaniem: „Jakby się mógł zorientować ile Państwo mogliby wysłać spraw przy umowie, że nie płacilibyście Państwo w ogóle zaliczki? Na początku podejmowanej współpracy proponowano mi też taką możliwość”.

W odpowiedzi, M. W. (1) poinformował, że w pierwszej połowie lipca planuje przygotować 200 wniosków, gdyż ma tylko takie „moce przerobowe” (wydruk wiadomości e-mail – k. 27-27v.).

W dniu 11 lipca 2018 r. A. P. wystosowała do M. W. (1), następującą wiadomość: „Panie M. wiec zrobmy tak, że wszystkie sprawy, które wpłynęły do tej pory gdzie na postanowieniu o umorzeniu podpisałam się jako zastępca to rozliczamy się jak do tej pory. Wszystkie nowe sprawy, które przyjdą rejestruję już do siebie i one będą w całości bezkosztowe dla Państwa” (wydruk wiadomości e-mail z 11.07.2018r. – k. 27).

W dniu 28 stycznia 2019 r. A. P. poinformowała spółkę (...), że w związku z nową ustawą o komornikach sądowych oraz ustawą o kosztach komorniczych, która uzależnia podjęcie jakichkolwiek czynności od wpłaty zaliczki przez wierzyciela, proponuje do każdej ze spraw przesyłanych w roku bieżącym uiszczenie zaliczki w kwocie 21,45 zł tytułem kosztów korespondencji oraz zajęć rachunków bankowych. W przypadku gdyby wierzyciel życzył sobie dodatkowo zapytanie do ZUS zaliczka wynosi 35,17 zł za samo zapytanie, a zatem 56,62 zł łącznie. Komornik wskazała, że z jej doświadczenia wynika, iż zdecydowana większość dłużników zarabiająca powyżej minimalnej krajowej spłaca zadłużenie i nie jest konieczne wystąpienie do ZUS celem ustalenia pracodawcy. Osoby niedokonujące spłat zazwyczaj są to osoby zarabiające minimalną krajową, a zatem wystąpienie do ZUS celem przeprowadzenia skutecznej egzekucji w końcowym rozrachunku okazuje się bezskuteczne (pismo z 28.01.2019 r. – k. 29).

W dniu 8 lutego 2019 r. A. P. przesłała M. W. (1) następującą wiadomość: „W nawiązaniu do rozmowy chciałam podsumować, że w ciągu 1,5 miesiąca będę wiedzieć ile spraw będzie do umorzenia. Na pewno marzec będzie świetnym miesiącem dla Państwa, a następnie do końca roku pospłaca się duża liczba spraw. Z moich wyliczeń wynika, że będą to kwoty znacznie przewyższające należność za sprawy bezskuteczne. Zawieszenie postępowań wstrzymuje sprawę tylko na 6 miesięcy. Natomiast dla mnie byłby to ogrom niepotrzebnej pracy. Jestem zdecydowana umówić się tak, żeby dla Państwa było dobrze i rozłożyć wszystko na kilka płatności do końca roku 2019 a może nawet dłużej (to w zależności jaka wyjdzie nam kwota). Opłaca się to Państwu dużo bardziej niż wyegzekwowanie całości od razu po upływie 6 miesięcy. Tak jak rozmawialiśmy czekam do 10 marca na odpowiedź” (wydruk wiadomości e-mail – k. 28).

W okresie od lipca do października 2019 r. komornik A. P. wydawała postanowienia o umorzeniu postępowań egzekucyjnych zarejestrowanych na wniosek spółki (...) w 2018 r. z uwagi na bezskuteczność egzekucji, ustalając koszty postępowania egzekucyjnego i obciążając nimi wierzyciela co do kwoty po 150 zł z tytułu opłaty stałej na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, albo postanowienia w przedmiocie zakończenia postępowania egzekucyjnego i ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, obciążających dłużników. Postępowanie zostało umorzone także w stosunku do dłużników, którzy dokonywali częściowych spłat. W toku prowadzonych postępowań komornik występowała m.in. do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, które udzielało żądanych informacji w terminie do kilku miesięcy, oraz wzywała dłużników

w trybie art. 801 k.p.c. oraz 761 § 1 k.p.c. do złożenia wyjaśnień (skarga na czynności i zaniechania Komornika z 24.10.2019 r. – k. 38-42; przykładowe postanowienie o umorzeniu postępowania z 14.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 43; postanowienie z 21.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 44; postanowienie z 17.07.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 45; postanowienie z 07.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 46; postanowienie z 17.07.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 47; postanowienie z 29.05.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 48; postanowienie z 18.01.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 49; postanowienie z 09.01.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 50; postanowienie z 07.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 51; postanowienie z 13.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 52; postanowienie z 01.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 53; postanowienie z 08.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 54; postanowienie z 18.02.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 55; postanowienie z 08.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 56; postanowienie z 06.05.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 57; postanowienie z dnia 14.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 58; postanowienie z 14.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 59; postanowienie z 06.05.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 60; postanowienie z 14.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 61; postanowienie z 29.05.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 62; postanowienie z 13.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 63; potwierdzenia przelewów tytułem spłaty dokonanej przez M. K.: z dnia 12.02.2019 r. – k. 64; z dnia 26.06.2020 r. – k. 65; potwierdzenia spłat dokonanych przez I. B. – k. 66-69;

potwierdzenia spłat dokonanych przez I. D. – k. 70-71; potwierdzenia spłat dokonanych przez R. R. (1) – k. 72-78; potwierdzenia spłat dokonanych przez P. L. – k. 79-80; potwierdzenie spłaty dokonanej przez R. K. – k. 81; potwierdzenie spłaty dokonanej przez I. S. – k. 82; postanowienie z 19.12.2018 r. w sprawie Km (...) – k. 83; postanowienie z 21.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 84; postanowienie z 21.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 86; postanowienie z 21.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 88; postanowienie z dnia 21.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 90; postanowienie z 26.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 92; postanowienie z 26.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 94; postanowienie z 26.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 96; postanowienie z 22.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 98; postanowienie z dnia 26.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 100; postanowienie z 02.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 102; postanowienie z 08.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 104; postanowienie z 23.07.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 105; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 106; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 107; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 108; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 109; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 110; postanowienie z 23.07.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 111; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 112; postanowienie z 23.07.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 113; postanowienie z 08.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 114; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 115; postanowienie z 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 116; postanowienie z 13.09.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 117; postanowienie z 07.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 118; postanowienie z 30.09.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 119; postanowienie z 21.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 120; postanowienie z dnia 15.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 121; postanowienie z 01.10.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 122; potwierdzenie wpłaty od R. R. (2) – k. 123; postanowienie z 07.08.2019 r. w sprawie Km (...) – k. 124; potwierdzenie wpłaty od M. S. – k. 125-126; wniosek o udostępnienie danych z rejestru skierowany do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA – k. 219; odpowiedź na wniosek – k. 220; zawiadomienie o przeszkodzie w realizacji zajęcia – k. 221; wniosek o udostępnienie danych z rejestru skierowany do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA – k. 222; odpowiedź na wniosek – k. 223; przykładowe wezwania dłużników do złożenia wyjaśnień – k. 229; 231; 233; 235; 237; (...) k. 230; 232; 234; 236; 238).

Odpisy wymienionych wyżej postanowień zostały wysłane przez Komornika Sądowego w dniu 16 października 2019 r. na adres pełnomocnika spółki (...): (...) P.-Windykacyjne Adwokat G. H. w Ł. – przesyłką kurierską (...) Przesyłka została doręczona adresatowi w dniu 17 października 2019 r. (potwierdzenie nadania przesyłki – k. 33-33v., skarga na czynności i zaniechania komornika z 24.10.2019 r. – k. 38-42).

W dniu 24 października 2019 r. spółka (...) skierowała do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, za pośrednictwem A. P.-M., skargę na czynności oraz zaniechania Komornika, zaskarżając w całości postanowienia w sprawach

o wskazanych w skardze sygnaturach, w przedmiocie umorzenia postępowań egzekucyjnych, ustalenia wysokości kosztów egzekucji, obciążeniami wierzyciela ustalonymi kosztami postępowań egzekucyjnych do kwoty 150 zł lub innej kwoty o tym charakterze, która wynika z treści postanowień, zniżenia wysokości wynagrodzenia adwokackiego, w sprawach

w których się ono pojawia. Ponadto złożono skargę na zaniechanie Komornika polegające na odstąpieniu od wysłuchania wierzyciela i dłużników przed umorzeniem lub zawieszeniem postępowań, odstąpieniu od ustalenia majątku dłużników w zakresie znanym z innych postępowań lub na podstawie publicznie dostępnych źródeł informacji albo rejestrów, do których Komornik ma dostęp drogą elektroniczną, odstąpieniu od wezwania dłużników do złożenia wykazu majątku, zaniechanie doręczeń przedmiotowych postanowień

w indywidualnych sprawach na bieżąco, stosownie do daty ich wydania, zaniechanie podjęcia decyzji w przedmiocie dalszego biegu postępowań, w szczególności co do umorzenia postępowań z powodu bezskuteczności egzekucji, w najwcześniejszym możliwym terminie

i w związku z tym przewlekłość postępowań, mimo braku podejmowanych czynności egzekucyjnych, a co za tym idzie bezzasadne obciążenie wierzyciela kosztami tych postępowań na podstawie art. 29 ust. 4 i art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych. Sygnatury akt, których dotyczyła skarga, zostały wskazane na kolejnych pięciu stronach skargi. Wierzyciel wnosił o uchylenie postanowień w zaskarżonych sprawach w całości oraz zasądzenie od dłużników

na rzecz wierzyciela kosztów postępowań skargowych według norm przepisanych (skarga na czynności i zaniechania komornika z 24.10.2019 r. – k. 38-42).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r. wydanym w sprawie sygn. akt Km (...) w sprawie z wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o. w W. przeciwko „dłużnikom wskazanych w sprawach w wykazie”, postanowiła: 1) uchylić pkt 1 i 2 postanowień o umorzeniu postępowań o sygnaturach wskazanych w załączonym wykazie spraw, który stanowi integralną część niniejszego postanowienia), 2) ustalić w każdym z postępowań koszty na kwotę 186,62 zł i obciążyć nimi wierzyciela orzekając jednocześnie o obowiązku ich zwrotu przez dłużnika na rzecz wierzyciela, 2) umorzyć postępowania na zasadzie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. W uzasadnieniu postanowienia Komornik wskazała, że w sposób błędny ustaliła koszty postępowań i umorzyła postępowania nie orzekając o prawidłowej wysokości kosztów (pominięto koszty zapytań, zanizono koszty korespondencji) oraz nie obciążono nimi wierzyciela, który ponosi w całości koszty postępowań umorzonych na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. Komornik wskazała w uzasadnieniu w/w postanowienia, że postępowania należało umorzyć z uwagi na bezskuteczną egzekucję (dokonano zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku CIT, PIT, VAT, które okazały się bezskuteczne; poprzez system O. ustalono rachunku bankowe dłużnika oraz dokonano ich zajęcia, które również nie przyniosło rezultatu; wysłuchanie dłużnika w trybie art. 801 k.p.c. również nie doprowadziło do odnalezienia majątku, z którego można by prowadzić skuteczną egzekucję). O kosztach postępowań komornik orzekła na podstawie art. 770 k.p.c., art. 29 ust. 4 i art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2008 r. o kosztach komorniczych oraz art. 8 ust. 11, art. 39, 43, 45, 49 i 104 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Na koszty postępowań, które nie zostały opłacone przez wierzyciela, w kwocie łącznej 186,62 zł składały się: koszty doręczenia korespondencji – 23,60 zł; koszty dostępu do systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego – 2,48 zł, koszty zapytań – 10,54 zł, opłata stała (ustalona na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy o kosztach komorniczych) – 150 zł. Na odwrocie postanowienia zawarto wykaz sygnatur spraw, który stanowił integralną część postanowienia. Sprawy oznaczono jako „sprawy Km na rok 2018”, oraz cyframi, w tym z zaznaczeniem przedziałów np. 15-18. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi spółki (...) w dniu 12 grudnia 2019 r. (postanowienie komornika z 29.11.2019 r. sygn. akt Km (...) – k. 34-34v. akt niniejszej sprawy i w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...), (...) w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...)).

Postanowienie powyższe zostało wydane po połączeniu na podstawie wcześniejszego zarządzenia komornika z dnia 2 listopada 2019 r. postępowań wymienionych w wykazie spraw do wspólnego rozstrzygnięcia w zakresie ustalonych w każdym z nich kosztów postępowań obciążanych spółkę (...) na rzecz komornika i o prowadzeniu ich w tym zakresie pod sygnaturą Km (...) (w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...)).

W dniu 7 lutego 2020 r. spółka (...) została zawiadomiona przez komornika Sądowego A. M. o zajęciu rachunków bankowych spółki, w sprawie o sygn. Km (...) z wniosku wierzyciela Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M., które zostało wszczęte przeciwko spółce na podstawie tytułu wykonawczego – prawomocnego postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. w sprawach Km na rok 2018 z wniosku spółki o wskazanych sygnaturach akt; na podstawie prawomocnego postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. w sprawach Km na rok 2019 z wniosku spółki o podanych w zawiadomieniu sygnaturach; na podstawie prawomocnego postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. w sprawach GKm na rok 2019 r. z wniosku spółki o podanych w zawiadomieniu sygnaturach. W dniu 17 lutego 2020 r. z rachunku bankowego spółki została pobrana kwota 160.259,80 zł tytułem „realizacji zajęcia rachunku Km (...) Negresko Hurtownia (...)” na rzecz Komornika Sądowego (zawiadomienie dłużnika o zajęciu rachunku bankowego w (...) S.A., (...) S.A., BANK (...) S.A. z 07.02.2020 r. – k. 127-127v., zawiadomienie (...) S.A. o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego z 07.02.2020 r. – k. 292, potwierdzenie wykonania operacji – k. 297).

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie pismem z dnia 2 marca 2020 r. wezwał pełnomocnika spółki (...) do uiszczenia opłaty od skargi z dnia 24 października 2010 r. (wniesionej pierwotnie do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia

w W.) w kwocie 120.700 zł (2.414 spraw x 50 zł) oraz do uzupełnienia braków formalnych skargi poprzez: złożenie odpisów skargi w ilości odpowiadającej liczbie postępowań egzekucyjnych wskazanych w skardze, tj. 2.414 odpisów, wskazanie imion

i nazwisk wszystkich dłużników których dotyczą postępowania egzekucyjne wymienione

w skardze ze wskazaniem ich adresów zamieszkania, złożenie pełnomocnictwa i dokumentów na wykazanie prawidłowości umocowania do działania w imieniu skarżącego, w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Dodatkowo pełnomocnik spółki został wezwany do uzupełnienia braków formalnych i fiskalnych skargi z dnia 30 stycznia 2020 r.

(5 spraw), z dnia 4 listopada 2019 r. (3 sprawy), z dnia 16 grudnia 2019 r. (214 spraw), z dnia 16 grudnia 2019 r. (2.324 sprawy) oraz z dnia 30 stycznia 2020 r. (16 spraw) (wezwanie do uzupełnienia braków formalnych z 02.03.2020 r. – k. 30-31v.).

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie I Co 398/20 referendarz sądowy

w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli w Warszawie w sprawie ze skarg wierzyciela (...) sp. z o.o. w W. na czynności i zaniechania Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. oraz wniosku o nadzór sądu z urzędu nad Komornikiem w trybie art. 759 § 2 k.p.c., postanowił:

1. odrzucić skargę z dnia 24 października 2019 r.;
2. odrzucić skargę z dnia 30 stycznia 2020 r.;
3. odrzucić skargę z dnia 16 grudnia 2019 r. (dotyczącą postanowienia z 19 listopada 2019 r. w sprawie sygn. Km (...));
4. odrzucić skargę z dnia 16 grudnia 2019 r.;
5. odrzucić skargę z dnia 30 stycznia 2020 r.;
6. oddalić wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonych czynności;
7. zwrócić wierzycielowi ze środków Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem zwrotu opłat od odrzuconych skarg;
8. stwierdził niewłaściwość Sądu i wniosek wierzyciela o nadzór sądu z urzędu nad Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w W. A. M. w trybie art. 759 § 2 k.p.c. przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie.

(odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie z 10.07.2020 r. sygn. akt I Co 398/20 – k. 206, odpowiedź komornika z 06.02.2020 r. na skargę – w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...)).

Wniesiona przez spółkę (...) skarga na powyższe postanowienie referendarza sądowego z dnia 10 lipca 2020 r. została odrzucona przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie postanowieniem z dnia 8 września 2020 r. sygn. akt I Co 398/20, ze względu na brak usunięcia braków skargi (odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w W. z 08.09.2020 r. sygn. akt I Co 398/20 – k. 207-208).

W dniu 7 października 2020 r. Komornik Sądowy A. M.

w sprawie sygn. akt Km (...) wszczęła egzekucję z wniosku wierzyciela Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie A. M. przeciwko spółce (...) m.in. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego postanowienia Komornika A. M. z dnia

29 listopada 2019 r. sygn. Km (...), w celu zaspokojenia obciążających spółkę kosztów egzekucyjnych w kwocie 488.575,76 zł, a w dniu 9 października 2020 r. zajęła wierzytelności spółki (...) z rachunków bankowych prowadzonych w (...) S.A., (...) S.A., Banku (...) S.A. oraz wierzytelności należne od Urzędu Skarbowego (zawiadomienie dłużnika o zajęciu rachunku bankowego – k. 130, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k. 131, zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z 09.10.2020 r. – k. 128-129; zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i zajęciu wierzytelności – w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...)).

Na skutek wniosku złożonego przez spółkę (...), Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 13 października 2020 r. sygn. akt I Co 115/20 postanowił udzielić zabezpieczenia powództwa przeciwegzekucyjnego (...)

(...)Sp. z o.o. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

w postaci postanowienia wydanego przez A. M. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt Km (...) poprzez wstrzymanie wykonalności punktu 2 postanowienia co do wszystkich indywidualnych postępowań objętych wykazem, który stanowi integralną część tego postanowienia – do czasu uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie przeciwegzekucyjne oraz wyznaczyć spółce (...) dwutygodniowy termin do wytoczenia powództwa (postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 13.10.2020 r. sygn. akt I Co 115/20 – k. 35-36 dołączonych akt sygn. I Co 115/20).

W dniu 16 października 2020 r. komornik A. M. w sprawie sygn. akt Km (...) uchyliła zajęcia rachunków (...) spółki (...) w (...) S.A.,

w (...) S.A. i w Banku (...) S.A. (zawiadomienia z 19.10.2020 r.

o uchyleniu zajęć – w dołączonych aktach egzekucyjnych zastępczych sygn. Km (...)).

W dniu 4 grudnia 2020 r. komornik A. M. w sprawie sygn. akt Km (...) wydała kolejne zarządzenie o połączeniu spraw Km na rok 2018 z wniosku spółki (...) o wskazanych w zarządzeniu sygnaturach do wspólnego prowadzenia w zakresie ustalonych w każdym z nich kosztów postępowań obciążających spółkę na rzecz komornika i prowadzić je dalej pod sygnaturą Km (...) (zarządzenie z 04.12.2020 r. – k. 277).

Pismem z dnia 11 grudnia 2020 r. komornika A. M. zawiadomiła pełnomocnika spółki (...) o kontynuowaniu egzekucji w zakresie roszczeń wymagalnych, nie objętych postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r. o sygn. Km (...), na łączną kwotę 40.980,19 zł (zawiadomienie z 11.12.2020 r. – k. 288).

W dniu 21 grudnia 2020 r. spółka (...) skierowała do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie skargę na czynności komornika, zaskarżając w całości czynność kontynuowania egzekucji w sprawie Km (...), a także wszelkie łączące się

z tym czynności podjęte przez A. M., wnosząc o uchylenie dokonanych zajęć, nakazanie Komornikowi zwrotu ewentualnie wyegzekwowanych kwot, polecenie umorzenia postępowania egzekucyjnego w całości, co do wszystkich indywidualnych spraw oraz zasądzenie kosztów postępowania. (skarga na czynności komornika z 21.12.2020 r. – k. 279-280).

W dniu 22 grudnia 2020 r. z rachunku bankowego spółki została pobrana kwota 40.980,19 zł tytułem „realizacji zajęcia rachunku Km (...) (...) na rzecz Komornika Sądowego (potwierdzenie wykonanej operacji – k. 290, 291).

Kolejne zarządzenie o połączeniu dalszych spraw do wspólnego prowadzenia,

w zakresie ustalonych kosztów postępowań obciążających spółkę (...), w ramach postępowania Km (...) zostało wydane przez komornika w dniu 23 grudnia 2020 r. (zarządzenie z 23.12.2020 r. – k. 278).

W dniu 23 grudnia 2020 r. komornik A. M. zawiadomiła pełnomocnika spółki (...) o kontynuowaniu egzekucji roszczeń wymagalnych nieobjętych postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. Km (...), w zakresie kwoty 1.200 zł (zawiadomienie o kontynuowaniu egzekucji z 23.12.2020 r. – k. 289).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych obiektywnych dowodów z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez strony postępowania i nie budziła wątpliwości.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. pominął dowody z opinii biegłych sądowych, z zeznań świadków M. W. (2) i J. O. oraz

z przesłuchania przedstawiciela strony powodowej i przesłuchania pozwanej, ponieważ fakty, na jakie dowody te zostały zgłoszone – dotyczące ustaleń dokonanych pomiędzy stronami

w zakresie sposobu i kosztów prowadzonych spraw egzekucyjnych, przebiegu

i prawidłowości dokonywanych przez komornika czynności egzekucyjnych w spornych sprawach egzekucyjnych, w tym rozliczeń ściąganych środków pieniężnych – nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Treść wydawanych przez komornika orzeczeń i wniosków składanych przez stronę powodową w toku postępowań egzekucyjnych oraz istotnych czynności komornika wynikała z dokumentów, które zostały (lub mogły zostać) złożone do akt sprawy przez strony postępowania. Z tych też przyczyny nie było potrzeby zwracania się o udzielenie informacji i dołączenia akt innych postępowań, postulowanych przez stronę powodową w punktach 4, 5, 11, 12 i 13 petitum pozwu.

Nie było też potrzeby występowania z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego w celu zbadania zgodności z Konstytucją przepisów art. 29 ust. 4 i art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2008 r. o kosztach komorniczych, bowiem kwestia ta nie mogła mieć wpływu na treść orzeczenia rozstrzygającego żądanie powoda o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, ze względu na charakter powództwa opozycyjnego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności,

a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście, 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne. W myśl art. 840² k.p.c. jeżeli egzekucja prowadzona jest na podstawie tytułu egzekucyjnego lub innego dokumentu, któremu nie nadaje się klauzuli wykonalności, do ochrony praw dłużnika stosuje się odpowiednio przepisy art. 840 i art. 843.

Ochrona przewidziana w art. 840² k.p.c. przysługuje więc dłużnikom przy zwalczaniu prawomocnych postanowień komornika w przedmiocie kosztów egzekucji. Jak bowiem stanowi art. 770¹ k.p.c. prawomocne postanowienie komornika przyznające zwrot kosztów postępowania egzekucyjnego podlega wykonaniu bez zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.

Powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku

z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o ten przepis. Podkreślić trzeba, że przedmiotem sporu w sprawach

z powództwa z art. 840 jest wykonalność tytułu wykonawczego. Powództwo przeciwegzekucyjne jest środkiem merytorycznej obrony przed egzekucją, zmierzającym do podważenia zasadności lub dopuszczalności egzekucji. Ma ono na celu pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części i tym samym udaremnienie (trwale lub tymczasowo) możliwości przeprowadzenia egzekucji na podstawie danego tytułu wykonawczego. Jest samoistnym powództwem o ukształtowanie, ukierunkowanym na wydanie przez sąd konstytucyjnego wyroku i zmierza do odmiennego, niż wynika to z tytułu egzekucyjnego, ukształtowania stosunku prawnego przez zniweczenie prawa wierzyciela do dochodzenia zaspokojenia roszczenia w drodze egzekucji. W konsekwencji, przedmiotem sporu w

procesie inicjowanym powództwem przeciwegzekucyjnym nie jest sama zasadność obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, ale zasada jego wykonalności (tak: Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 04.02.2020 r., sygn. akt I ACa 85/19, Lex).

Do zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązania zalicza się m.in. wykonanie zobowiązania, świadczenie w miejsce wykonania, potrącenie, zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela, zmianę wierzyciela i przejęcie długu, trwałą niemożliwość świadczenia, wejście w życie nowych przepisów, jeżeli nowe przepisy stwierdzają wygaśnięcie wcześniej ustalonego zobowiązania. Do zdarzeń powodujących niemożność egzekwowania należą natomiast przedawnienie roszczenia, przemijająca niemożliwość świadczenia, odroczenie spełnienia zobowiązania przez wierzyciela oraz rozłożenie spłaty świadczenia na raty, niemożliwość świadczenia o charakterze przemijającym i wykonanie prawa zatrzymania.

W niniejszej sprawie strona powodowa powoływała się na obie podstawy wskazane w art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., formułując szereg zarzutów wskazujących na bezzasadność wydania przez komornika sądowego postanowienia w przedmiocie ustalenia kosztów egzekucyjnych, w umorzonych postępowaniach prowadzonych z wniosku powodowej spółki, i obciążenia tymi kosztami wierzyciela, jak i na przedawnienie roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym.

Jak wskazano, powództwa opozycyjne, służące do obrony dłużnika przed toczącą się egzekucją, nie jest właściwym środkiem prawnym do zwalczania wadliwości formalnych postępowania egzekucyjnego lub klauzulowego. Nie są również instrumentem weryfikacji uprzednio prawomocnie zakończonego postępowania ze skargi na czynności komornika sądowego. Środkiem obrony formalnej zmierzającym do eliminacji naruszeń przepisów procesowych w toku postępowania egzekucyjnego i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji są środki przewidziane w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym,

w tym skarga na czynności komornika (art. 767 k.p.c.), zażalenie na postanowienie sądu (art. 767⁴ i 828 k.p.c.), wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego (art. 823 k.p.c.

w brzmieniu obowiązującym do 8 września 2016 r., art. 824 oraz art. 825 k.p.c.) (vide: orz Sądu Najwyższego z 28.02.2020 r., V CSK 517/19, Legalis). Ugruntowany jest pogląd, że powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku

z tym nie jest dopuszczalna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 840 k.p.c. Zarzucane przez stronę powodową wadliwości w toku postępowań egzekucyjnych nie mogły być zatem podstawą do pozbawienia wykonalności prawomocnego postanowienia komornika sądowego, w którym komornik ustalił koszty egzekucji i obciążył nimi wierzyciela. W okolicznościach niniejszej sprawy odpowiednim środkiem procesowym do podważania zasadności rozstrzygnięcia zawartego w tym postanowieniu (w tym wysokości ustalonych kosztów egzekucyjnych, jak i obciążenia nimi wierzyciela) była skarga na czynności komornika sądowego, która nie została skutecznie wniesiona przez powodową spółkę.

W odniesieniu do wątpliwości powoda dotyczących konstytucyjności przepisów umożliwiających nałożenie na wierzyciela opłaty w związku z bezskutecznością egzekucji, przywołać należy stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w odmiennie nieco sprawie, ale ukazujące wpływ nowej regulacji na powództwo z art. 840 k.p.c. Otóż Sąd Najwyższy stwierdził, że wejście w życie nowych przepisów prawnych, w świetle których inaczej zostały unormowane sporne zagadnienia rozstrzygnięte prawomocnym tytułem wykonawczym, nie jest w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. zdarzeniem uzasadniającym pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, chyba że nowy przepis wyraźnie stwierdza wygaśnięcie wcześniej ustalonych zobowiązań (tak Sąd Najwyższy w orz. z 11.10.1972 r., II CR 385/72, Legalis).

Przypomnieć należy, że w toku procesu zarzuty, które miały zdaniem powoda świadczyć o zaistnieniu podstaw uzasadniających powództwo z art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. stanowiły zwłaszcza: nieprawidłowe doręczenie przesyłki w dniu 17 października 2019 r. za pośrednictwem firmy (...), brak podjęcia wcześniejszych decyzji o umorzeniu postępowania, pozbawienie powódki prawa do sądu, nieważność postępowań egzekucyjnych, odstąpienie

od wysłuchania wierzyciela przez umorzeniem postępowania, brak wyjaśnienia podstawy prawnej zaskarżonych postanowień, nałożenie wyższych kosztów po wniesieniu skargi na czynności komornika czym naruszono zakaz reformationis in peius, postanowienie nie odpowiadało formie postanowienia wydanego w postępowaniu egzekucyjnym, nieadekwatność nałożonych kosztów z uwagi na niewielki nakład pracy, brak uprawnienia do przyjmowania spraw spoza rewiru komornika, przewlekłość postępowań czy zaniechania wysłuchania dłużników w trybie art. 801 k.p.c.

Odnosnie braku prawidłowego doręczenia przesyłki, podkreślić należy, że z samych twierdzeń strony powodowej wynikało, iż dotyczył on doręczenia przesyłki z dnia

17 października 2019 r. Przesyłka ta została faktycznie doręczona pełnomocnikowi powodowej spółki. Nie nastąpiło więc pozbawienie spółki prawa do zaskarżenia orzeczeń komornika. Przede wszystkim, doręczenie to nie dotyczyło kwestionowanego w niniejszej sprawie postanowienia z dnia 29 listopada 2019 r. Nawet gdyby uznać, że w dniu 17 października 2019 r. doszło do nieprawidłowego doręczenia, to nie miało to wpływu na prawidłowość postanowienia z dnia 29 listopada 2019 r., które zostało prawidłowo doręczone pełnomocnikowi spółki (...) w dniu 12 grudnia 2012 r. Na postanowienie to została wniesiona w terminie skarga na czynności komornika, która ostatecznie została odrzucona

z tej przyczyny, że spółka nie usunęła jej braków fiskalnych i formalnych w przepisany terminie. Nie doszło więc do pozbawienia spółki prawa do Sądu w toku postępowania egzekucyjnego.

Wbrew twierdzeniom strony powodowej, brak było podstaw do uznania, że strony zawarły „porozumienie o bezkosztowym prowadzeniu postępowań egzekucyjnych”, z takim skutkiem, że wierzyciel zostałby zwolniony z kosztów egzekucyjnych, w tym opłaty egzekucyjnej, a koszty te miałyby być pokrywane wyłącznie ze środków ściąganych od dłużników. Po pierwsze, z treści przytoczonej wcześniej korespondencji pomiędzy stronami prowadzonej za pośrednictwem poczty elektronicznej wynikają jedynie takie ustalenia stron niniejszego postępowania, że wierzyciel nie będzie zobowiązany przez komornika do wpłacania zaliczki na koszty egzekucji. Nie wynika z niej natomiast, że wierzyciel będzie zwolniony od obowiązku uiszczenia opłat egzekucyjnych, które komornik zobowiązany jest ustalić i rozliczyć w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności egzekucji. Po drugie, opłaty egzekucyjne mają charakter należności publicznoprawnych (zgodnie z art. 149 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych), wobec czego żadna ze stron postępowania egzekucyjnego nie może być z nich zwolniona na mocy porozumienia z komornikiem sądowym. Porozumienie takie nie mogłoby być uznane za skuteczne.

Wszelkie pozostałe podnoszone przez stronę powodową zarzuty, dotyczące prawidłowości czynności egzekucyjnych podejmowanych przez komornika sądowego, również nie mogły uzasadniać powództwa z art. 840 k.p.c. W sytuacji, gdy w grę wchodzi ocena czynności podjętych przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego, jego zaniechań czy beczynności, wierzyciel dysponuje środkami prawnymi umożliwiającymi ich weryfikację i nie jest nim powództwo przeciwegzekucyjne. To w ramach skargi na czynności komornika powodowa spółka, jako wierzyciel w sprawach egzekucyjnych, winna była podnieść te wszystkie zarzuty, które sformułowała w rozpatrywanej sprawie. Powództwo przeciwegzekucyjne nie jest alternatywą, z której wierzyciel może skorzystać niejako awaryjnie w sytuacji, gdy jego skargi na czynności komornika sądowego nie zostaną uwzględnione lub – tak jak w niniejszej sprawie – nie zostaną skutecznie wniesione. Sąd

w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, którym jest postanowienie komornika sądowego w przedmiocie ustalenia kosztów egzekucji, nie może weryfikować treści takiego postanowienia w zakresie zasadności i wysokości ustalonych kosztów egzekucyjnych czy obciążenia tymi kosztami strony postępowania egzekucyjnego, w oparciu o zarzuty dotyczące prawidłowości działań podejmowanych w toku egzekucji przez organ egzekucyjny.

Bezpodstawny był także zarzut powoda co do przedawnienia roszczeń objętych przedmiotowym tytułem wykonawczym. Uprawnienie komornika do pobrania opłat egzekucyjnych nie jest roszczeniem w rozumieniu art. 117 § 1 k.c., a zatem nie mają do niego zastosowania przepisy Kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń. Stwierdzona prawomocnym postanowieniem komornika sądowego należność z tytułu kosztów egzekucyjnych (mających charakter publicznoprawny) przedawnia się w terminie właściwym dla przedawnienia kosztów sądowych (tak też Sąd Najwyższy w uchwale z 11.09.2020 r.,

III CZP 84/19, Legalis). Opłaty egzekucyjne pobierane przez komorników na podstawie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji uznane zostały przez orzecznictwo za jedną z kategorii opłat sądowych. Zastosowanie znajdzie tu więc art. 116 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, z którego wynika, że roszczenie Skarbu Państwa o uiszczenie kosztów sądowych przedawnia się z upływem trzech lat, licząc od dnia, w którym nastąpiło prawomocne zakończenie sprawy. Oznacza to, że początek biegu terminu przedawnienia należności z tytułu opłat egzekucyjnych związany jest z prawomocnym ustaleniem kosztów postępowania, co w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika oznacza rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia od uprawomocnienia się postanowienia komornika wydanego na podstawie art. 770 § 2 k.p.c.

W analizowanym przypadku bieg termin przedawnienia kosztów egzekucyjnych ustalonych w spornym postanowieniu komornika sądowego z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. akt Km (...) nie mógł rozpocząć się 19 grudnia 2022 r. (jak twierdziła strona powodowa), gdyż w tym dniu postanowienie to nie było prawomocne. Postanowienie to zostało w przepisany terminie zaskarżone przez wierzyciela (spółkę (...)) skargą na czynność komornika sądowego. Później trwała procedura związana z usuwaniem braków fiskalnych i formalnych tej skargi i dopiero postanowieniem z dnia 10 lipca 2020 r. sygn. akt I Co 398/20 referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie odrzucił skargę. Spółka (...) wniosła następnie skargę na powyższe postanowienie referendarza sądowego, która została odrzucona przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie postanowieniem z dnia 8 września 2020 r. sygn. akt I Co 398/20, ze względu na nieusunięcie braków skargi. Bieg przedawnienia kosztów egzekucyjnych ustalonych w spornym postanowieniu nie mógł się zacząć wcześniej niż 8 września 2020 r. (lecz dopiero po uprawomocnieniu się w/w postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie – a więc najwcześniej po jego doręczeniu wierzycielowi i upływie tygodniowego terminu do wniesienia zażalenia), co oznacza, że do tej pory przedawnienie nie nastąpiło.

Z tych wszystkich przyczyn powództwo o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego było niezasadne i podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku na podstawie powołanych przepisów.

Orzekając o kosztach postępowania w punkcie II sentencji wyroku Sąd kierował się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Powodowa spółka, jako przegrywająca sprawę, obowiązana jest zwrócić pozwanej koszty postępowania niezbędne do celowej obrony w kwocie 10.817 zł, na którą składają się opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanej w stawce 10.800 zł, ustalonej na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).